

Nr 52.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flat-hult nr 2 i Kalmar län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 111, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att till förra regementsskrivarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Flat-hult nr 2 i Gårdveda socken av Kalmar län hörande torpet Lövhult och den s. k. »Kämpes lägenhet» må, var för sig med i statsrådsprotokollet tillstyrkt område, från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahems-lägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en år 1911 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1914 av förra regementsskrivarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Flat-hult nr 2 i Gårdveda socken av Kalmar län, vilken egendom lämnar 620 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av två lägenheter från egendomen.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 10 saml. 33 häft. (Nr 52—55.) 1

Med anledning härav har domänstyrelsen i skrivelse den 22 mars 1912 underställt ifrågavarande ärende Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda förrättning samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren O. E. Johansson år 1910 över inägorna till egendomen upprättad karta med tillhörande beskrivningar.

Av handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 4 kilometer från Gårdveda järnvägsstation, innehåller, förutom utmark, en areal av sammanlagt 73 hektar 17.9 ar, därav 27 hektar 55.8 ar åker, 19 hektar 18.6 ar äng, 43.5 ar odlingsmark, 25 hektar 41.1 ar avrösningsjord och 58.9 ar impediment.

Å egendomen finnas, bland annat, dels ett med kronan tillhöriga åbyggnader bebyggt torp, benämnt Lövhult, som sedan 21 år tillbaka innehaves av Gustaf Efraim Gustafsson, dels ock en lägenhet, den så kallade »Kämpes lägenhet», som är försedd med ett egendomens arrendator Sv. O. Larsson tillhörigt boningshus.

Uppskattningsmännen hava hemställt, att berörda torp och lägenhet måtte med här nedan angivna områden från egendomen avsöndras och försäljas, nämligen:

torpet Lövhult, omfattande å förberörda karta ägofigurerna nr 186—206, 239 a, 240—260, 260 a, 260 b, 261—276, 276 a, 277, 277 a, 278—286, 287—290 och 321 med en areal av tillhoppa 20 hektar 71.9 ar, därav 4 hektar 30.9 ar åker, 2 hektar 74.8 ar äng, 13 hektar 44.7 ar avrösningsjord och 21.5 ar impediment, samt

lägenheten »Kämpes lägenhet», omfattande å kartan ägofigurerna nr 286 a, 319 och 320 med en areal av tillhoppa 27.2 ar, därav 8.5 ar åker och 18.7 ar äng.

Torpet Lövhult har åsatts ett saluvärde av 9,288 kronor 15 öre, därav för växande skog, huvudsakligen ek, 6,611 kronor 54 öre. Beträffande skogsvärdet hava uppskattningsmännen anfört, att ehuru Lövhult vore beläget endast omkring 10 kilometer från Virserum, varest finnes flera möbelfabriker, som använde ek, uppskattningsmännen likväl ansåge, att ekskogen värderats allt för högt, särskilt i betraktande därav att torpet borde försäljas till en obemedlad person, vilken genom en så hög värdering av skogen skulle tvingas att sälja densamma.

Lägenheten »Kämpes lägenhet» har åsatts ett saluvärde av 102 kronor 50 öre.

Torpet Lövhult har åsatts ett arrendevärde av 175 kronor och »Kämpes lägenhet» ett arrendevärde av 10 kronor.

Såväl Gustafsson som Larsson hava anhållit att få köpa torpet Lövhult.

Uppskattningsmännen hava hemställt, att torpet Lövhult måtte hembjudas Gustafsson, som väl skött torpet och ej ägde annan fastighet, samt att »Kämpes lägenhet» måtte hembjudas Larsson.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har förklarat sig biträda uppskattningsmännens ifrågavarande förslag.

Överjägmästaren har i avgivet yttrande avstyrkt försäljning av torpet Lövhult åtminstone med det av uppskattningsmännen föreslagna ägoområdet, enär i så fall den särdeles vackra och välvuxna ekskogen å det torpet tillagda utmarksområdet, den s. k. Bocksudd, vilken ekskog jämte skogen i övrigt å ifrågavarande område vore fullt värd det vid uppskattningsförrättningen åsatta värdet 6,611 kronor 54 öre, utan tvivel genast skulle komma att skövlas, varförutom den nordväst om torpet belägna utmarken skulle bli avstängd från sjön Flaten. Överjägmästaren har jämväl motsatt sig försäljning av »Kämpes lägenhet», enär för försäljning av nämnda lägenhet inga som helst ömmande omständigheter syntes tala, i det att ägaren av det å lägenheten befintliga huset aldrig kunde tänkas flytta dit, utan sannolikt komme att, såsom hittills skett, uthyra detsamma till församlingen för inhysande av dess fattighjon. Att märka vore tillika, att enligt gällande skogshushållningsplan utmarken i sin helhet å ifrågavarande egendom, Bocksudd icke medräknad, uppginge till 227 hektar 30 ar, varav 221 hektar 33 ar vore skogsproduktiva med en virkesmassa, som år 1893 uppgick till 19,732 kubikmeter mycket växtlig och vacker samt synnerligen värdefull skog. På grund härav syntes det överjägmästaren lämpligast, att egendomen i sin helhet avsattes till kronopark, varigenom för skogens skötsel och avyttrande nödiga arbetskrafter skulle kunna påräknas från huvudgården och därå befintliga torp. Under alla omständigheter syntes i kronans ägo böra bibehållas den del av Bocksudd, som vore belägen söder om en å kartan utmärkt med a—b—c—d betecknad linje.

Domänstyrelsen har, med avseende å vad överjägmästaren sålunda anfört, hemställt, att uppskattningsmännens ifrågavarande förslag icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd samt att egendomen i dess helhet måtte efter nu löpande arrendeperiods slut ställas under skogsstatens omedelbara vård för att såsom kronopark förvaltas.

Med hänsyn till vad överjägmästaren anfört och då Gustafsson förklarat sig vilja köpa torpet Lövhult, även om Bocksudd icke skulle ingå i köpet, har jag låtit dels vederbörande lantmätare uppmäta stor-

leken av den del av Bocksudd, som är belägen ovanför linjen a—b—c—d, dels ock vederbörande jägmästare uträkna värdet å den å samma del av Bocksudd växande skogen. Därvid har befunnits, att berörda del av Bocksudd har en areal av 58.2 ar, omfattande å kartan ägofiguren nr 204 ävensom delar av ägofigurerne nr 187, 189, 203, 205 och 285, samt att värdet av växande skog å torpet Lövhult jämte ifrågavarande del av Bocksudd uppgår till 1,232 kronor 27 öre. Efter frånskiljande av den övriga delen av Bocksudd, vilken del har en areal av 8 hektar 56.6 ar, skulle torpet Lövhult erhålla en areal av 12 hektar 15.3 ar, därav 4 hektar 30.9 ar åker, 2 hektar 74.8 ar äng, 4 hektar 88.1 ar avrösningsjord och 21.5 ar impediment. Med denna omfattning skulle torpet äga ett saluvärde av 3,651 kronor 90 öre.

För egen del anser jag mig böra tillstyrka försäljning av torpet Lövhult med det område, som senast angivits. Vid bifall härtill skulle — jämte det den nuvarande innehavaren av torpet bereddes möjlighet att enligt sin önskan inköpa detsamma till eget hem — kronan komma att i sin ägo behålla den huvudsakliga delen av den värdefulla ek-skogen på Bocksudd; och skulle den nordväst om torpet belägna utmarken icke bliva avstängd från sjön Flaten. Därest torpet Lövhult kommer att avyttras, synes ock den till arealen obetydliga »Kämpes lägenhet» böra försäljas, helst densamma är på alla sidor omgiven av mark, som tillhör torpet.

Frågan om dispositionen av egendomen i övrigt torde jag framdeles bliva i tillfälle att underställa Eders Kungl. Maj:ts prövning.»

Utskottet.

Av de i ärendet hörda myndigheterna hava vederbörande överjägmästare och domänstyrelsen ansett, att ifrågavarande egendom borde vid löpande arrendeperiod i sin helhet ställas under skogsstatens omedelbara vård för att förvaltas såsom kronopark. Då en sådan disposition av egendomen för erhållande av den största möjliga avkastning av densamma synes utskottet lämplig och då, såsom av överjägmästaren framhållits, ett frånskiljande från egendomen av torpet Lövhult och den s. k. Kämpes lägenhet för skogsförvaltningen skulle medföra olägenheter för den blivande kronoparkens skötsel, anser utskottet någon försäljning av berörda två lägenheter icke böra äga rum.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att Riksdagen icke må bifalla Kungl. Maj:ts
förevarande proposition.

Stockholm den 11 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. de Geer, Fahlén, Pers, Ericsson, Nilsson
i Kabbarp, Andersson, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson,
Bosson, Tysk, Olausson, Gustafsson och Nilsson i Linnäs.
